

OBRANA T. G. MASARYKA

Historická lekce je název sloupku, který se objevuje každou sobotu v příloze Lidových novin Orientace. Svými nebojácnými názory jej sytí redaktor Petr Zídek. Před dvěma lety v něm konstatoval, že Masarykovy spisy jsou „rozvláčné, složité, mnohoznačné a nepříliš dobře napsané“ a že i jeho proslulé výroky (například „Tábor je náš program.“ „Ježíš, ne Caesar.“ „Demokracie je diskuse.“ „Nebát se a nekrást.“) dávají jen pramálo smyslu a jsou vlastně v podobě každodenního žvástu jednou ze stránek masarykovského kultu.

Historickou lekci, kterou nám 10. října 2009 redaktor Orientace uděluje a která má titulek *TéGéEm: heslo jen*, odmítáme přijmout. Autor tvrdí, že „jako heslo TGM fungoval a funguje báječně“, ale že „jeho dílo již společnost vůbec nezajímá“.

Jak to víte? ptáme se redaktora Orientace. Zeptala se nějaká výzkumná agentura občanů, zda život, dílo a Masarykův odkaz pro dnešek je už nezajímá? A kdo – kromě zorientovaného redaktora Orientace – usoudil, že TGM je *heslo jen*? Opakujeme větu Ferdinanda Peroutky, který v podobné diskusi řekl: „Dekretujete mnohé, nedokazujete nic.“

Naopak víme, že před několika lety vypsala deník Lidové noviny čtenářskou anketu s otázkou: Kterou osobnost české historie pokládáte za nejvýznamnější? Tehdy ještě sice nevycházely Zídkovy Historické lekce ani příloha Orientace, ale naprostá většina čtenářů LN označila profesora, prezidenta, myslitele, státníka a zakladatele našeho státu T. G. Masaryka za největší postavu českých dějin a nikoli za nějaké „TéGéEm: heslo jen“.

A byla tu ještě jedna anketa, tak říkajíc celonárodní, pompézní a podpořená veřejnoprávní televizí. V ní – jak jsme ještě nezapomněli – „zvítězil“ Otec vlasti Karel IV. před mužem, kterého celý svět pokládá za šampióna demokracie a jehož erbovní znělku TGM znají a uznávají všude. Snad jen v příloze Orientace zastává Zídek jinačí názor a razí šprýmovné „heslo jen: TéGéEm“.

Ze studia sociální psychologie víme, že móda je činitel utlačivý, že se výstředně mění a s ní – osmělujeme se dodat – také názory leckterého flexibilního publicisty. Co se vůdce našich legionářů týká: v cizině a v zajetí ztraceni, od vlasti odtrženi, udělili svému vrchnímu veliteli něžný titul Tatíček. Mnozí z těch, kteří se narodili už do svobody, k níž velmi přispěli první vojáci Masarykovy republiky, se pak v letech, kdy už se mluvit a pomlouvat smělo, hovořili o titulu Tatíček s opovržením: prý je to kult osobnosti a kdesi cosi. Zídek přemítá, zda „nás znechutil přívalem nekritické adorace, který některé z klasiků – Masaryka především – svého času zahrnul“.

Zkrátka a nedobře, redaktor Orientace dospěl k objevu, že Masarykovo dílo už společnost nezajímá, a dotvrdil jej slovy: „Zlí jazykové tvrdí, že na ediční přípravě spisů se podílí více lidí, než kolik mají čtenářů.“

Končíme pozvánkou: Přijďte, prosím, pane redaktore Zídku, do sekretariátu Masarykova demokratického hnutí si prolistovat a potažmo i přečíst některé ze 120 příspěvků naší soutěže, v níž mladí studenti (ve věku 14-18 let) zformulovali svůj vztah k dílu a odkazu TGM, a zjistíte, že ti Vaši zlí jazykové roztrušují plky ve formě roztroušené sklerózy. Budete žasnout, až uvidíte, že naše studentská mládež ví o Masarykovi stokrát víc, než si dotyční zlí jazykové dovedou představit. Že po způsobu investigativních novinářů se neváhala ponořit do studia archivních materiálů, ptát se a zvídat u pamětníků, zjišťovat a porovnávat fakta. A své detektivní pátrání podat ve formě esejů. A staré Masarykovy myšlenky přenést do soudobých poměrů. A toto vše, prosím, bez frázi, floskulí, truismů, nudy.

Zlí jazykové jsou opravdu zlí. My, členové Masarykova demokratického hnutí, se takové zlobné jazykové produkci hodláme bránit. Ale jsme skromní a přejeme si jen maličkost: aby zlí jazykové odhodili zlobu do zámezí a aby v duchu Masarykovy sentence, že demokracie je diskuse, přijali pravidla rovné hry a vzali na vědomí, že tvrzení zlých jazyků nemá váhu argumentů.

VÍTĚZSLAV HOUŠKA